

Restabilirea sectorului bancar al Republicii Moldova: ce poate să facă Europa și de ce?

Sumar Executiv

Câțiva ani în urmă, sistemele financiare ale Moldovei și Uniunii Europene (UE) au fost utilizate pentru a spăla miliarde de euro. În timp ce „furtul miliardului” a pus în pericol stabilitatea financiară a Moldovei și în general, securitatea țării, cele peste 20 de miliarde spălate prin Moldova („Laundromatul”) au aruncat o umbră și asupra sistemului financiar al UE.

Acest fapt oferă UE legitimitate deplină să acționeze și să solicite un **mecanism internațional de recuperare a activelor**, în conformitate cu articolul 18 al Acordului de Asociere UE-Moldova. Acest lucru devine și mai imperativ având în vedere inacțiunea vizibilă a autorităților naționale ale Republicii Moldova. În prezent în Moldova nu se desfășoară nicio investigație eficientă cu privire la un furt echivalent cu 15% din PIB-ul țării – bani furați din sistemul bancar cu mai mult de doi ani în urmă.

Deși din punct de vedere economic, politic, social, și în ceea ce privește imaginea internațională și credibilitatea, consecințele pentru Moldova au fost devastatoare, UE trebuie să acționeze decisiv asupra acestor crime care au expus atât Moldova cât și UE inclusiv la riscuri de securitate internă. Banii murdari care provin din practici corupte și ajung în conturile bancare din UE pot reprezenta o amenințare serioasă însăși la adresa UE, corupând sistemul din interior.

Prin aceste crime, contribuabilii din UE au fost furați de sume semnificative de bani, oferiți Moldovei sub formă de asistență financiară. Numai din 2007 până în 2015 Moldovei i-au fost alocate €782 milioane de euro asistență bilaterală destinate consolidării administrației publice, iar în acest timp, mass-media controlată politic laudă eforturile guvernului în deblocarea unei alte sume de 100 milioane de euro (care în primul rând nu ar fi fost blocată, dacă nu era corupție la cel mai înalt nivel). Este obligația fiecărei instituții UE să investigheze și să recupereze fondurile furate.

Recomandări:

🔍 **UE trebuie să inițieze o investigație internațională credibilă și un grup operativ de recuperare a activelor, și o listă de sancțiuni. Acesta este, posibil, lucrul ce ar putea să restabilească sentimentul pro-UE din Moldova, aflat în prezent în cădere. Cetățenii pur și simplu și-au pierdut încrederea în politicienii corupți nominal pro-europeni de la putere.**

🔍 **UE trebuie să ceară reforme și vizibile publicului larg și să asigure o supraveghere mai strictă a fondurilor acordate pentru a ajuta populația Republicii Moldova. UE trebuie să solicite rezultate, și nu rapoarte.**

🔍 **UE trebuie să susțină societatea civilă și mass media libere și independente. Având în vedere că Moldova alunecă vizibil către autoritarism, acest lucru devine imperativ, nu doar pentru investigarea crimelor financiare discutate în documentul de față, ci și pentru protejarea valorilor fundamentale ale democrației.**